

Μερικές ανομολόγητες αλήθειες για το 1821

Ο συγγραφέας του 'Τα Ψιλά Γράμματα της Ιστορίας', Θεόδωρος Παναγόπουλος, αμφισβητεί όσα γράφουν τα σχολικά βιβλία της ιστορίας για την Επανάσταση.

Συνέντευξη στον: Γιώργο Μυλωνά

'Οι λαοί δεν έχουν μόνο ήρωες, έχουν και καθάρματα. Στην ιστορία ενός τόπου δεν ανήκουν μόνο οι ήρωες, ανήκουν και τα καθάρματα, που κι αυτά γράφουν ιστορία', αναφέρει ο Βασίλης Ραφαηλίδης στην 'Ιστορία (κωμικοτραγική) του Νεοελληνικού Κράτους (1830-1974)'. Κι όταν και τα καθάρματα γράφουν ιστορία, τότε η ιστορία περιλαμβάνει και αδικίες. Η αδικία και κατ' επέκταση η απόδοση δικαιοσύνης ήταν το κίνητρο που ώθησε τον Θεόδωρο Παναγόπουλο να γράψει 'Τα Ψιλά Γράμματα της Ιστορίας', ένα βιβλίο που αμφισβητεί πολλά από όσα θεωρούσαμε ως θέσφατα για την Ελληνική Επανάσταση του 1821, απλά και μόνο επειδή αναφέρονται στα σχολικά βιβλία

"Μελετώντας τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια όσα έχουν γραφτεί για το '21, σχημάτισα τη γνώμη πως η Επανάσταση προδόθηκε τόσο από μέσα όσο και απέξω", μου ανέφερε ο Παναγόπουλος στην αρχή της συζήτησής μας, ο οποίος ως, συνταξιοδοτημένος, δικαστής ενοχλήθηκε από τις ιστορικές αδικίες και θέλησε μέσω του βιβλίου του να αποδοθεί δικαιοσύνη. *"Ήθελα, σύμφωνα με τη δική μου συνείδηση, να ξεκαθαρίσω ποιοι ήταν πραγματικά αγνοί και ποιοι ιδιοτελείς. Έτσι, ξεκίνησα να ερευνώ τα πρόσωπα και τα γεγονότα, μία έρευνα που κατέληξε στη συγγραφή του 'Τα Ψιλά Γράμματα της Ιστορίας'".*

"Ενώ η Επανάσταση ξεκίνησε αρκετά καλά, την πρόδωσαν από μέσα οι κοτζαμπάσηδες και οι πρόκριτοι. Δεν την ήθελαν, γιατί περνούσαν καλά επί τουρκοκρατίας. Είχαν αποκτήσει πολύ σημαντική πολιτική δύναμη, γιατί είχαν τον έλεγχο της οικονομίας, εισπράττοντας τους φόρους για λογαριασμό του σουλτάνου, κρατώντας ένα τεράστιο μερίδιο για τους ίδιους. Είχαν φτάσει στο σημείο να διορίζουν και να απολύουν ακόμα και τον πασά της Τριπολιτσάς, τον Οθωμανό διοικητή της Πελοποννήσου. Επομένως, δεν ήθελαν ανεξάρτητο ελληνικό κράτος, γιατί θα έχαναν τα προνόμια και τις περιουσίες τους".

"Απέξω την Επανάσταση πρόδωσαν οι Φαναριώτες και όσοι ήρθαν μαζί τους στην Ελλάδα. Άνθρωποι όπως ο Μαυροκορδάτος και ο Καρατζάς που ήρθαν από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες κι έφεραν μαζί τους διάφορους περίεργους νεαρούς τύπου Πολυζωΐδη και Σκουφά, οι οποίοι αργότερα έγιναν ηθικοί αυτουργοί της δολοφονίας του Καποδίστρια. Όλοι αυτοί που ήρθαν απέξω δεν ήταν πάνω από είκοσι ετών. Πολέμησαν τους οπλαρχηγούς που είχαν ξεκινήσει την Επανάσταση και έτσι στην πραγματικότητα την πρόδωσαν. Θα ήμασταν ένα διαφορετικό κράτος, ίσως πιο ευτυχισμένο, πιο ειρηνικό και εντελώς ανεξάρτητο αν δεν σκότωναν τον Καποδίστρια, ο οποίος είχε όνειρα να φτιάξει μια Ελλάδα μεγάλη, ισχυρή και ανεξάρτητη".

Οι Μεγάλες Δυνάμεις

"Δεν θα έλεγα πως η ελληνική επανάσταση ήταν αποτέλεσμα της επιθυμίας των Μεγάλων Δυνάμεων. Η ουσία ήταν πως η Αγγλία και η Γαλλία δεν ήθελαν να κατέβει η Ρωσία στη Μεσόγειο. Με βάση αυτή τη λογική, λοιπόν, εμπόδιζαν την Ελλάδα να γίνει ανεξάρτητο κράτος. Ήθελαν να γίνει αυτόνομη επαρχία της οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπως ήταν η Μολδοβλαχία. Αναγκάστηκαν μαζί με τους Τούρκους να δεχτούν την αυτονομία, όταν οι Ρώσοι έφτασαν με τον Ρωσοτουρκικό πόλεμο στα πρόθυρά της Κωνσταντινούπολης. Ο σουλτάνος πιεζόμενος πλέον και από τους Αγγλογάλλους δέχτηκε την ανεξαρτησία κι έτσι φτάσαμε στο σχηματισμό ενός μικρού ελληνικού κράτους που περιλάμβανε την Πελοπόννησο, τις Κυκλάδες και τη Στερεά Ελλάδα.

"Οι Μεγάλες Δυνάμεις είχαν αποφασίσει η Ελλάδα να είναι φόρου υποτελής στο σουλτάνο και ο αρχηγός της αυτόνομης πολιτείας να διορίζεται μετά από έγκριση του σουλτάνου. Την Ελλάδα την ήθελαν προτεκτοράτο. Την ανεξαρτησία την δέχτηκαν κατά ανάγκη, αλλά περιορισμένη. Αποφάσισαν να την κάνουν προτεκτοράτο και αφού επελέγη ο Καποδίστριας από

την Εθνοσυνέλευση άρχισαν να τον υποσκάπτουν. Οι Άγγλοι έβαλαν από πίσω του τον πράκτορα τους, τον Μαυροκορδάτο. Δημιούργησαν το κοινό της Ύδρας, άρχισαν να λένε στα νησιά να μην πληρώνει κανείς φόρο στην κυβέρνηση και στο τέλος τον δολοφόνησαν, μέσω των Μαυρομιχαλαίων. Κάπως έτσι ξεκίνησε η απόλυτη εξάρτησή μας από τις Μεγάλες Δυνάμεις και φτάσαμε μέχρι τον ερχομό του Όθωνα".

"Πιστεύω πως θα είχαμε καταφέρει να ανεξαρτητοποιηθούμε και χωρίς τις Μεγάλες Δυνάμεις, τα δάνεια τους και το Ναυαρίνο. Τον πρώτο χρόνο της επανάστασης είχαμε όλο νίκες. Από τη στιγμή που ανακατεύτηκε ο Μαυροκορδάτος, ο οποίος εξυπηρετούσε τα αγγλικά συμφέροντα, είχαμε όλο ήττες. Στην ανεξαρτησία δεν έπαιξε ρόλο το Ναυαρίνο. Όλο αυτό ξεκίνησε από παρεξήγηση, αφού ένα αγγλικό πλοιάριο με λευκή σημαία κινήθηκε προς στην τουρκική ναυαρχίδα για να ζητήσει να συζητήσουν. Οι Τούρκοι το πυροβόλησαν, σκοτώθηκε ένας δόκιμος και ξεκίνησε η μάχη. Θα τα είχαμε καταφέρει και χωρίς το Ναυαρίνο".

"Όσον αφορά το δάνειο, λειτούργησε διαιρετικά για τους Έλληνες. Οι Άγγλοι μας ήθελαν διαιρεμένους. Για αυτό και δημιούργησαν ένα ολιγαρχικό κόμμα, το κόμμα των αρχόντων με τους κοτζαμπάσηδες και τους Κουντουριώτηδες, ενώ από την άλλη πλευρά βρίσκονταν οι Καραϊσκάκης, Κολοκοτρώνης, Ανδρούτσος. Τον Ανδρούτσο και τον Καραϊσκάκη τους δολοφόνησαν, ενώ τον Κολοκοτρώνη τον φυλάκισαν. Η Αγγλία εκείνα τα χρόνια χρησιμοποιούσε το σύστημα 'διαίρει και βασίλευε'".

"Πώς θα τα καταφέρναμε χωρίς τις Μεγάλες Δυνάμεις; Τον πρώτο χρόνο της Επανάστασης (1821-22), είχαμε έξι νίκες και καμία ήττα σε μάχες. Στα τέλη του '21 ήρθε ο Μαυροκορδάτος και από το '22 που έκανε το σύνταγμα μέχρι το '32 δεν κερδίσαμε ούτε μία μάχη. Γνωρίσαμε δέκα ήττες από την Πάτρα και την Κόρινθο μέχρι το Μανιάκι με τον Παπαφλέσσα και τη Σφακτηρία. Μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα, είχαμε πέντε καταδίκες όπως αυτές του Κολοκοτρώνη και του Καραϊσκάκη, οχτώ δολοφονίες και δύο εμφύλιους πολέμους. Είχαμε 200.000 νεκρούς, αναπήρους και αιχμαλώτους και σκεφτείτε πως εκείνο το διάστημα ο πληθυσμός της χώρας ήταν 900.000, άρα χάθηκε το 1/4 του πληθυσμού. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της πολιτικής των Άγγλων, για αυτό πιστεύω πως η Επανάσταση θα πετυχαίναμε και χωρίς τις Μεγάλες Δυνάμεις".

"Πήραμε, επίσης δάνεια, τα οποία τα κατασπαταλήσαμε. Από τις 2.000.000 λίρες των δανείων έφασαν στην Ελλάδα οι 800.000. Τα λεφτά τα έφαγαν ο Κουντουριώτης με τον

Κωλέττη και τον Μαυροκορδάτο. Μ' ένα μέρος αυτών των χρημάτων παραγγείλαμε φρεγάτες από τα ναυπηγία της Αγγλίας οι οποίες δεν ήρθαν ποτέ γιατί την ίδια περίοδο τα αγγλικά ναυπηγία είχαν παραγγελίες από τον Μεχμέτ Άλη, τον πατέρα του Ιμπραήμ και καθυστέρησαν τις ναυπηγήσεις των ελληνικών πλοίων για να προλάβουν να στείλουν στην Αίγυπτο τις δικές του παραγγελίες, ώστε να έχει τη δυνατότητα ο Ιμπραήμ να φτάσει στην Πελοπόννησο χωρίς να βρει αντίσταση".

"Δυστυχώς το '21 δεν είχαμε την κατάλληλη ηγεσία. Είχαμε τον Μαυροκορδάτο και τον Κωλέττη. Το '22 ο Μαυροκορδάτος στο σύνταγμα της Επιδαύρου, έβαλε ένα άρθρο που έλεγε πως ο αρχηγός του στρατού (δηλαδή ο Κολοκοτρώνης, ο Υψηλάντης ή όποιος θα γινόταν αρχιστράτηγος) δεν μπορούσε να κάνει καμία πολεμική επιχείρηση χωρίς την άδεια της βουλής. Την βουλή απάρτιζαν άνθρωποι του Ζαΐμη και του Μαυροκορδάτου. Με τα μέσα της εποχής φανταστείτε να έρχεται από τα Μέγαρα ο Κιουταχής με 10.000 στρατιώτες και να πρέπει ο αρχιστράτηγος να πάει στην Τρίπολη να βρει τη βουλή, να συνεδριάσει και να του δώσει την άδεια. Έλεος. Αυτό είναι ανήκουστο. Και όμως είχε γίνει."

Ο Λόρδος Βύρωνας και η Εκκλησία

*"Αφού ο Βύρωνας ήταν σπουδαίος φιλέλληνας γιατί δάνεισε λίρες αναγκάζοντάς μας να υποθηκεύσουμε τις αλυκές του Μεσολογγίου και το χρέος το πλήρωσε μετά η ελληνική πολιτεία στους κληρονόμους του; Η εκκλησία έπαιξε και αυτή αρνητικό ρόλο. Είχε αφορίσει τον Ρήγα και τον Κολοκοτρώνη, τον οποίο κινήγησε για να τον εξολοθρεύσει. Η Εκκλησία αποκαλούσε βασιλέα τον σουλτάνο και διέδιδε ότι εκείνος μας αγαπούσε. Αυτό ξεκίνησε από την εποχή του Γεννάδιου, ο οποίος είχε πει μετά την άλωση της Πόλης πως ο Θεός μας τιμώρησε γιατί φύγαμε από το δρόμο του". **Η ιστορική αλήθεια και οι ομοιότητες με το σήμερα***

"Έχουν περάσει σχεδόν 200 χρόνια από την Επανάσταση. Πιστεύω πως είναι αρκετά για να μάθουμε επιτέλους την αλήθεια. Αν είχαμε μάθει από μικροί ότι ο Όθωνας κυβερνούσε απολυταρχικά και είχε μαζέψει γύρω του όλα τα καθάρματα τα οποία έκανε στρατηγούς και αντιστράτηγους, αν ξέραμε ότι τα δάνεια μας σκλαβώνουν, αν μας έλεγαν αυτό που έλεγε ο Καποδίστριας ότι ό 'ο φιλήκοος των ξένων είναι προδότης', ίσως η Ελλάδα ήταν μια καλύτερη χώρα με πιο υπεύθυνους πολίτες. Όχι πολίτες που ακούν τον Κωλέττη και τον Μαυροκορδάτο

που μονοπωλούσαν την εξουσία από το '22 μέχρι το '62 και συνεπώς έγραψαν την ιστορία όπως ήθελαν εκείνοι".

"Αν δεν σου λένε την αλήθεια πως να έχεις άποψη; Σήμερα λέμε για το αν πρέπει να φύγουμε ή όχι από το ευρώ. Δεν κάθεται όμως κάποιος να μας πει τις συνέπειες του αν φύγουμε και τις συνέπειες του αν μείνουμε. Κοιτάνε την καρέκλα τους και οι προηγούμενες κυβερνήσεις και η νυν. Να λοιπόν γιατί χρειάζεται να μαθευτεί η αλήθεια στα σχολεία και να μάθουν τις ευθύνες τους οι μαθητές από παιδιά, αλλιώς γίνονται πρόβατα. Ραγιάς ξέρετε τι σημαίνει; Ο 'ράγιας' προέρχεται απ'την αραβική λέξη 'ράγι' που σημαίνει κοπάδι. Ραγιάς ήταν το κοπάδι του σουλτάνου. Ο σουλτάνος της οθωμανικής αυτοκρατορίας είχε δικαίωμα πάνω στο κοπάδι να το σφάζει ή να το κάνει ό,τι θέλει. Ραγιάδες θέλουμε; Πρόβατα; Εγώ ως μαθητής από την επαρχία δεν ήξερα τίποτα πέρα από αυτά που έγραφαν τα βιβλία. Τέλειωσα το σχολείο και δεν ήξερα ποιος είναι ο Μωάμεθ και ο Μαρξ. Τι φοβόντουσαν; Πώς αν τους μάθαινα θα γινόμουν μουσουλμάνος ή κομμουνιστής;"

"Η σημερινή πολιτική σκηνή είναι ταυτόσημη με αυτή του 1821. Ποτέ κανείς δεν λογαριάζει το λαό. Τότε τα έτρωγαν οι κοτζαμπάσηδες μέσω των φόρων, σήμερα οι πλούσιες οικογένειες δεν φορολογούνται και ο λαός υποφέρει. Οι βουλευτές που έχουμε θα έπρεπε να ντρέπονται. Αν είχαμε πολίτες σκεπτόμενους δεν θα ψήφιζαν κανέναν από αυτούς. Όταν το '21 ήρθε ο Καποδίστριας δεν δέχτηκε να πάρει βουλευτική αποζημίωση ούτε ένα φοίνικα και πέθανε χωρίς να έχει τίποτα. Οι σημερινοί βουλευτές δεν δέχονται καμία περικοπή κι έχουν τόσα προνόμια. Να γιατί χρειάζεται πολίτης με μυαλό. Για να μην είναι πρόβατο του καθενός".

"Το '21 πέρα από τους Άγγλους υπήρχαν οι Βαβαροί, οι οποίοι εκείνη την εποχή έκαναν την πρώτη γερμανική κατοχή στην Ελλάδα. Έφεραν τον ανήλικο Όθωνα και κυβερνούσαν μέσω των αντιβασιλέων. Με τον Όθωνα ήρθαν 3.500 Βαβαροί, οι οποίοι έστησαν δύο σκουριασμένες λαιμητόμους, σε Χαλκίδα και Ναύπλιο και άρχισαν να κόβουν κεφάλια. Κάλεσαν στο Ναύπλιο τον στρατό που είχε φτιάξει ο Καποδίστριας που αποτελούνταν από όσους πολέμησαν στην Επανάσταση, τον αφόπλισαν και μετά τον ζαπόστειλαν. Οι περισσότεροι πήγαν στα βουνά και έγιναν ληστές. Οι άλλοι περάσαν από τη Λαμία και πάνω και πήγαν με τους Τούρκους που μέχρι τότε πολεμούσαν και λήστευαν τους Έλληνες. Δηλαδή έφυγαν από τη χώρα όσοι πολέμησαν τους Τούρκους και έμειναν οι Βαβαροί. Έφτασαν στο σημείο να πιάσουν τον Πλαπούτα και τον Κολοκοτρώνη και να τους καταδικάσουν σε θάνατο. Η πρώτη γερμανική κατοχή έγινε τότε με τις ξιφολόγχες, η δεύτερη έγινε το 1941 και από το 2010 έχουμε νέα

γερμανική κατοχή. Αυτή τη φορά οι ξιφολόγχες αντικαταστάθηκαν με χάρτινες ξιφολόγχες όπως το ευρώ."

"Από την ελληνική ιστορία νιώθω περήφανος για τη στάση του Κολοκοτρώνη, περήφανος και λυπημένος που χάθηκε για τη συμπεριφορά του ο Καποδίστριας. Περήφανος για το Νικηταρά και για τη Μαντώ Μαυρογένους. Για όλους τους ανθρώπους με αξία που έδωσαν τη ζωή και τη ψυχή τους για τον Αγώνα και στους οποίους οφείλεται η ελευθερία μας".

Οι Τούρκοι, το ελληνικό DNA και οι παρελάσεις

"Σήμερα ο Ερντογάν οραματίζεται να επανιδρύσει την οθωμανική αυτοκρατορία. Στο σχολείο οι Τούρκοι τα μαθαίνουν πιο λάθος ακόμα και από εμάς. Και εμείς σφάζαμε Τούρκους και εκείνοι μας έσφαζαν. Η ιστορία θα έπρεπε να είναι αντικειμενική. Να λέει τι κάναμε εμείς στη Μικρά Ασία και τι έκαναν εκείνοι στη Σμύρνη. Ποντάρουν, όμως, και οι δύο στο συναισθηματισμό και το αποτέλεσμα είναι να βρισκόμαστε από το 15ο αιώνα σε μια αντιπαλότητα που δεν λέει να τελειώσει. Θα μπορούσαμε να έχουμε καλές σχέσεις με τους Τούρκους, οι οποίες θα ωφελούσαν και τις δύο πλευρές. Αντ' αυτού οι Γερμανοί και οι Αμερικάνοι πουλάνε εξοπλισμούς και στους δυο μας και γλεντούν με τα λεφτά μας".

"Σε αυτό τον τόπο κατοικούσαν κάποιοι άνθρωποι που ανέπτυξαν τη δημοκρατία και τη φιλοσοφία. Από το 146 μ.Χ. που έπεσε η Ελλάδα κι έγινε Ρωμαϊκή αυτοκρατορία έπαψαν να υπάρχουν Έλληνες. Υπήρχαν Ρωμαίοι. Δημιουργήθηκε ανατολικό και δυτικό κράτος και είχαμε αυτοκράτορες που κανείς δεν ήταν Έλληνας. Η Ελλάδα δεν έχει σχέση με το Βυζάντιο αν και προσπάθησαν να μας πολιτογραφήσουν βυζαντινούς. Εκείνο που διασώθηκε από τον ελληνισμό της αρχαιότητας ήταν η γλώσσα χάρη στις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου, αλλά κυρίως χάρη στο γεγονός πως τα Ευαγγέλια είχαν γραφτεί στα ελληνικά. Όσον αφορά το ελληνικό DNA, κανείς λαός δεν είναι καθαρός. Από εδώ έχουν περάσει, Αρβανίτες, Ενετοί, Τούρκοι και τόσοι άλλοι. Έχουμε και τούρκικο αίμα, αλλά και οι Τούρκοι ελληνικό. Ξέρετε πόσο ελληνικό αίμα έχουν οι Τούρκοι ως απόγονοι γενιτσάρων;"

"Οι παρελάσεις αποτελούν τρόπο επίδειξης και δεν έχουν κάποια χρησιμότητα. Τέτοιες μέρες θα μπορούσαν να γίνονται διαλέξεις στα σχολεία σχετικά με το τι έγινε το '21, αλλά οι παρελάσεις και από τις δύο πλευρές του Αιγαίου θέλουν να τονίσουν το εθνικό φρόνημα και τίποτα άλλο. Δεν βοηθά σε τίποτα να βγαίνουν οι επίσημοι να στρίβουν τα κεφάλια και να

κοιτούν τ' άρματα. Αυτό που βοηθά είναι να πουν την αλήθεια. Στη Γερμανία και στην Αγγλία γίνονται παρελάσεις; Ο μόνος τρόπος για να τιμήσουμε όσους αγωνίστηκαν για την Επανάσταση είναι να σεβόμαστε και να μνημονεύουμε αυτούς που μας ελευθέρωσαν και να τους θεωρούμε πρότυπα των οποίων τη ζωή πρέπει να ακολουθούμε".

Δημοσιευμένο στο <http://www.oneman.gr>